No. 40.

BATAVIASCHE COURANT.

ZATURDAG den 2den Juni 1827.

OFFICIEEL GEDEELTE.

Door Zijne Excellentie den Kommissaris Generaal zijn de volgende benoemingen gedaan:

Korps Papangers der Bataviasche Schutterij.

Tot eersten luitenant, de tweede luitenant *J. C. Pereira.*
Tot tweeden luitenant, de schutter *C. A. Visser.*

Kompagnie Mooren.

Tot kapitein, de eerste luitenant *Sech Mohamat Herder Mohamat.*

HONORABEL ONTSLAGEN.

De eerste luitenant bij het korps papangers der Bataviasche schutterij, *F. Cooning.*

Voorts zijn de functien van lid in den raad van justitie te Samarang, gedurende de afwezigheid van den president bij gemelden raad, Mr. *C. de Haan*, opgedragen aan Mr. *L. H. Du Bus.*

BATAVIA, *den 1sten juni 1827.*

Het onderstaand rapport van Zijne Excellentie den Luitenant Gouverneur Generaal aan Zijne Excellentie den Kommissaris Generaal bevat de laatst ontvangene berigten aangaande de militaire operatien tegen de muitelingen.

SOERAKARTA, *den 26sten mei 1827.*

Na dat bij mij het berigt was ingekomen, dat er zich in de nabijheid van de benting *Singosarie* steeds muitelingen bleven ophouden, waartoe successivelijk eenige versterking, onder de luitenants *Krafft* en *Megglé*, van de colonne no. 1, derwaarts is gedetacheerd geworden, heb ik als nu, en in verband met de voorgenomene en Uwer Excellentie reeds gerapporteerde bewegingen in het *Padjangsche*, gemelde colonne, onder bevel van den luitenant kolonel *de Leeuw*, den 24sten dezer, derwaarts doen oprukken.

Genoemde hoofd-officier berigt mij, bij zijn schrijven van gisteren, dat, daarmede een aanvang willende maken, hij nabij de dessa's *Mengong* en *Siddon* eenige muitelingen had aangetroffen, die zich echter spoedig bij het naderen onzer troepen van daar hadden terug getrokken en vereenigd met een aanzienlijker aantal muitelingen, dat in eene voordeelige positie te *Tembal* post had gevat. Een gedeelte der colonne, door kapitein *van der Worm* aangevoerd, en ondersteund door de luitenants *Boelhouwer*, *Halwachs*, *Barbier*, *Kobold* en *van der Spek*, werd derwaarts gedirigeerd, met dat gevolg, dat de vijand in overhaasting terugtrok, waartoe het artillerie vuur, onder directie van den luitenant *Meis*, veel heeft bijgedragen; de luitenant der huzaren *Helmrich* voltooide met zijn peloton deze retraite, welke den vijand ruim 20 man bolkios gekost heeft.

De luitenant *Megglé* was intusschen, door den kommandant, met de *Sumanapsche* hulptroepen, naar een ander punt gedetacheerd geworden, van waar hij de muitelingen met eenig verlies almede verdreven heeft.

Des vijands magt wordt door den luitenant kolonel op 1800 à 2000 man geschat. Wij hebben bij deze ontmoeting een huzaar verloren en een Sumanapsch soldaat gekwetst.

De overste *de Leeuw*, die over zijne officieren en manschappen steeds de meeste tevredenheid betuigt, is over derzelver houding thans weder niet minder te vrede, doch zegt van den luitenant der genie *Ondaatje*, bij deze gelegenheid, bijzonder veel dienst te hebben gehad.

Uit mijn vorig rapport zal Uwe Excellentie mede hebben gelieven te ontwaren, dat het *Probolingosche* district weder op nieuw bedreigd werd, en in afwachting dat van *Djocjokarta* meerdere versterking derwaarts konde worden gezonden, is, ter stuiting van allen vijandelijken voortgang aan die zijde, een gedeelte der colonne van *Minoreh* derwaarts tijdelijk gedetacheerd, om, met de colonne no. 5 en de inlandsche *Probolingosche* barissan, den vijand aan te tasten. De majoor *du Perron*, die thans de troepen in de *Kadoe* kommandeert en deze bewegingen heeft bestuurd, berigt mij, dat, na dat de muitelingen zijne voornemens hadden weten te verijdelen, waardoor hij hunnen aftogt naar het *Jamoesche* niet heeft kunnen couperen, hij hen evenwel aan den berg *Goenongsehrie* heeft kunnen aantasten, en daar zijne magt in vier divisien op afzonderlijke punten zoodanig gedirigeerd heeft, dat hij hen van alle kanten verslagen en een aanzienlijk aantal dooden en gekwetsten moet hebben toegebragt. De inlandsche korporaal der pionniers *Gielie* heeft een vaandel veroverd, na alvorens den vaandeldrager met de bajonet te hebben afgemaakt; eenige geweren en krissen zijn mede veroverd geworden.

De majoor *du Perron* betuigt zeer te vrede te zijn over den kapitein *Le Clercq*, die thans de colonne no. 5 kommandeert, over den kapitein der artillerie *Struby* en de luitenants *de Waal*, *Idzerda*, *Etsel*, *Paardekoper*, *Dussar*, *Battaerd* en *du Moulin*, en meldt voorts eervol den Radeen Tommongong van *Magelian*, die, aan het hoofd der gemelde barissan, tot de voordeelen van dit gevecht veel moet hebben bijgedragen.

De majoor *du Perron* heeft de noodige dispositien genomen om het indringen des vijands in het *Battasche* te kunnen tegengaan.

De Luitenant Gouverneur Generaal,
(*Was Get.*) DE KOCK.

Extract uit eenen brief van Soerakarta van den 25sten mei 1827.

.... Zoo ooit een geestelijke in deze gewesten, in moeijelijke omstandigheden, op eene uitmuntende wijze, aan het schoone doel van zijne zending heeft beantwoord, dan is het voorzeker de eerwaardige heer *Prince*, R. K. pastoor van Samarang. Alhoewel zijne jaren reeds zeer gevorderd zijn, is die brave geestelijke, om zoo veel goeds mogelijk te stichten, weder, even als voorleden jaar, in ons midden gekomen. De menigvuldige zieken van het leger, die zoo zeer de troost en opbeuring van den Godsdienst behoeven, vinden allen in hem, niet alleen eenen vriend en trooster, maar ook eenen verzorger. .... Ik kan U verzekeren, dat het treffend is te zien, hoe die brave man, dag en nacht, den officier en den soldaat, die aan de gevolgen der *fatigues* van dezen zoo moeijelijken oorlog op den rand van het graf worden gebragt, bemoedigt en opbeurt. Ook draagt hij de achting en liefde weg van ons allen, van den hoogsten tot den minsten in rang, en ik houde mij overtuigd, dat, als gij hier waart, gij werkelijk eerbied voor den man, die zoo trouw zijne roeping weet te vervullen, zoudt opvatten.

SALATIGA, *den 24sten mei 1827.*

Het is eene ontegenzeggelijke waarheid dat, in de laatste tijden, de cultuur van de koffij op *Java* tot eene hoogte gestegen is, die de hoogst gespannen verwachting zich naauwelijks, eenige jaren vroeger, zoude hebben durven beloven, en dat daardoor, zoo wel het Gouvernement als partikulieren, voordeelen hebben genoten, die een ieder, met uitsluiting van alle andere takken van landbouw, aanmoedigden, om die zoo rijk vergeldende cultuur steeds meer en meer uittebreiden.

Het is te verwonderen, dat men niet voorzien hebbe, hetgeen werkelijk gebeurd is, dat door den menigvuldigen arbeid, die er aan die goudmijn besteed werd, het produkt van deszelfs relative waarde zou verliezen, en die gunstige resultaten niet zou blijven opleveren, die het in den aanvang aan den partikulieren planter *scheen* aantebieden. Wij zeggen *scheen* aantebieden .... of heeft de uitkomst niet bewezen, dat die goude bergen, die men zich beloofde, hersenschimmige schijnbeelden waren, die voor een oogenblik een betooverenden aanblik hadden, maar die bij nadere beschouwing veel van hun verleidend vermogen verloren.

Ja, zoo lang de exorbitante prijzen, waarvoor de koffij met graagte op de verschillende markten van Europa en van Indie gesleten werd, stand bleven houden, was het niet te verwonderen, dat de kortzigtige planter, die zich alleen bepaalde bij de plek die hij bewoonde, en bij het oogenblik dat hij beleefde, en die onbekend was gebleven met den algemeenen staat van cultuur in alle oorden van de wereld, alles verwaarloosde, en zich alleen bij dat geen bepaalde, dat, als in eene soort van *duizeling*, door aller monden werd aangeprezen als een onfeilbaar middel, als eenen zekeren weg tot de fortuin. Helaas! hoevele planters en kooplieden zijn de ongelukkige slagtoffers geworden van de hooggedreven verwachting, die men zich van de koffij cultuur en van de toekomst beloofde! hoevele fortuinen, die geheel verloren zijn gegaan, hoevele schatten, waarvan men hier en daar, onder de vernielende en alles verstikkende *allang allang*, nog naauwelijks eenige sporen ondekt .... Hadden de landbouwers maar gehoor gegeven aan de voorspellende stem van weinigen, die zich van tijd tot tijd op eenen waarschuwenden toon lieten hooren, en die na eene bedaarde beschouwing van den staat der cultuur in het algemeen, en der koffij cultuur in het bijzonder, in alle de kolonien der wereld, het dreigend en noodwendig verval van dezelve dorsten voorspellen; had men, zeggen wij, gehoor aan die verstandige waarschuwingen gegeven, die op vaste berekeningen gegrond waren, dan zouden al die ijver, alle die schatten niet aan een enkel, maar aan die menigvuldige voorwerpen van rijke cultuur zijn besteed, waarvoor de zoo milde streeken van deze bezittingen de gunstigste, wij zouden bijna durven zeggen, onfeilbare gelegenheden aanbieden.

Dan zou *Java* in het bijzonder, niet alleen over eenen korten tijd de groote-koffij tuin van de geheele wereld, maar nu reeds de voorraad-schuur wezen van alle die rijke pro-

ducten, die voor *Europa, China* en dezen archipel onmisbaar zijn; dan zou *Java* zijn, hetgeen voorzeker het worden kan, de rijke bron, waaruit de keur der oostersche producten van allerlei aard met overvloed zoude stroomen, om den algemeenen handel te verlevendigen, den landbouw te doen bloeijen, en daar door alom welvaart te doen heerschen.

Wij houden ons verzekerd, dat de publikatie van den 6den mei 1823, waarbij door de Regering dezer gewesten de verhuur van landen op het grondgebied der Javaansche vorsten verboden werd, veel, oneindig veel, heeft bij gedragen om de landbouwers te ontmoedigen en geheel afteschrikken van eenigen tak van cultuur te ondernemen, dewijl nu in het onzekere of ook *vroeg* of *laat* hun het genot van de vruchten van hunnen arbeid zoude ontnomen worden, zij, liever dan Java's grootste rijkdommen te ontginnen, zich besloten in dien beperkten kring, die wel is waar geen na-ijver verwekt, maar die ook geene grootheid, geenen voorspoed belooft.

Het is wel te vermoeden, dat, als het hier boven vermelde besluit nooit deszelfs ontmoedigend vermogen had uitgeoefend in deze gewesten, dat dan de planters, aangespoord door die groote drijfveer van alle menschelijke ondernemingen, het *belang*, uit eigen beweging zich zouden toegelegd hebben op de verschillende culturen, waar voor de grond van Java vatbaar is, en dat van het oogenblik dat de koffij die verbazende en tot dus verre ongehoorde voordeelen niet meer had afgeworpen, zij naar andere artikelen gezocht zouden hebben, die getrokken in den handel, hun eene ruime vergoeding voor hunnen arbeid zouden gewaarborgd hebben. Dan zou men nu mogelijk reeds, naast die ruime koffij-tuinen, veel beloovende katoen-, indigo- en andere plantagien gezien hebben; dan zoude waarschijnlijk de nijverheid op Java's rijken bodem die cultures hebben voortgebragt, die men er, over het algemeen gesproken, nu slechts bij naam kent. En wij alleen zouden reeds in de schaal van den algemeenen handel die producten kunnen werpen, die men vruchteloos in derzelver aard en verschillendheid elders zou trachten te vinden.

Dan welke ook in dit oogenblik de staat van Java moge wezen, het gelukkige tijdstip, waarna velen zoo lang vruchteloos gewacht hebben, schijnt geboren te zijn, waarin elke vriend en voorstander van den landbouw, zich de gelukkigste toekomst mag beloven. De grondslagen tot een meer geregeld en algemeen stelsel van Europezen over het geheele eiland Java, kunnen wij ons vleijen, dat weldra die hechtheid zullen ontvangen, die noodig is, om den nijverigen planter rustig zijne vlijt en arbeid aan den grond zijner inwoning te doen voortzetten, want, door het besluit van den Kommissaris Generaal van den 17den mei jl. no. 12, wordt niet alleen reeds aanvankelijk hersteld datgene, dat zoo veel onheil aan den landbouw heeft toegebragt, maar worden de gunstigste vooruitzigten geopend.

Wat mag men zich beloven van een bestuur, dat op liberale grondbeginselen alles wil aanwenden, om industrie en nijverheid in deze streeken te bevorderen, landbouw te begunstigen, en daardoor handel uit te breiden.

Nu zal dan al die *variabiliteit*, al dat onzekere ophouden, en de planter, gewaarborgd door de stellige verzekering van den man, die, in den naam van Nederlands gezegenden Koning, spreekt, zal met vernieuwden moed de nog woeste maar veel belovende gronden van Java ontginnen en, met zijn zweet, den bloei en welvaart van deze rijke streeken tot die hoogte brengen, waarvoor zij vatbaar zijn.

Deze denkbeelden zijn bij mij opgerezen bij het lezen van het besluit van 17 mei jl. Ik heb mij niet kunnen bedwingen ze op te teekenen en U toe te zenden, met verzoek van ze in Uw blad op te nemen, en een bewijs te geven, dat, men in dit oord voor elke mildadige inrigting dankbaar is.

EEN LANDBOUWER.

Onderstaanden brief hebben wij van Batavia ontvangen, en plaatsen denzelven, naar den wensch des schrijvers, in de hoop van daardoor eenig nut te stichten.

BATAVIA, *23 mei 1827.*

MIJN HEER,

Eenigen tijd geleden, kocht ik een ledikant, hetwelk ik eerst te laat bemerkte, dat vol wandluizen zat. Deze lastige huisinsekten te verdrijven, deed mij vele moeijelijke en kostbare, doch vruchtelooze proeven nemen, tot dat eindelijk een oude Inlander mij een middel aan de hand gaf, hetwelk probatum was, en dit is eenvoudig, om de takken van de *ocymum gratissimum* (dawoon soelasie), onder de matras en de kussens te verspreiden, waardoor in eenen nacht alles gezuiverd was. Deze ontdekking aan het publiek bekend te maken, dacht mij van nut te kunnen zijn en het is daarom, dat ik de vrijheid neem, om UEd. te verzoeken, mij, door middel van Uw. nieuwsblad, hier in behulpzaam te willen wezen.

Ik heb de eer, enz.

H.

Tegenwoordige staat van de landen van den Caucasus, en den toestand van de Russen in die provincien, getrokken uit de Algemeene Geographie van den heer *Malte-Brun.*

(*Vervolg*).

De Guriers bewonen het aan den oever der Zwarte zee gelegen land: door de naburige pachas van alles beroofd, hebben zij de scheepvaart en de visscherij laten varen, en maken volstrekt geen gebruik van de talrijke rijkdommen, die de natuur hun aanbiedt. Gurie geniet eene gezonde luchtsgesteldheid en bezit eenen voor den landbouw en het onderhoud van vee geschikten grond; de zachte invloed der luchtsgesteldheid doet de citroen, den olijf en den chinaas-appel welig tieren; daar alleen, in alle de streken van den Caucasus, komen deze vruchten tot volkomen rijpheid.

Ten noorden der Guriers wonen de Mingreliers. Oude in bouwvallen nederstortende steden, turksche of russische sterkten op den oever der zee, met slaven beladen schepen, welke naar Turkyen stevenen, vorsten en edelen, die het veld doorkruisen, om den landman te plunderen, vrouwen, die hunne mannen verraden, gevechten tusschen alle de dorpen, gedurige invallen van vreemde krijgsbenden, zoodanig was het tafereel van den toestand van Mingrelie, vóór dat de Russen dat land veroverd hadden. Tegenwoordig wordt er streng orde gehouden, minder door de wetten dan door de wapenen. Zie hier hoe een edele Mingrelier zich slaven pleeg te verschaffen: gedurende eenen onverhoedschen aanval of overhaaste vlugt, beloerde hij een' of anderen vijand, welken hij van het paard kon werpen, en dien hij alzoo gevangen kon maken; een lang aan zijnen gordel vastgehecht touw strekte hem, om den gevangenen, zoodra deze ter aarde lag, te binden. De handel in slaven werd ook in tijd van vrede gedreven; de meester verkocht zijn' knecht, de vader zijn' zonen, de broeder zijne zuster. Kan men dan nog wenschen, dat de Russen tegengegaan worden in de onderneming, om zulke onedele barbaren te onderwerpen en te beschaven?

Mingrelie is nog even vochtig, nog even heet van luchtsgesteldheid en nog even koortsig, als ten tijde, toen *Hippocrates* hetzelve onder den naam van Colchida beschreef. Gedurende den zomer heerschen er pestziekten, die menschen en vee weg maaijen. Daarentegen is de plantenwas er zeer sterk, alle vruchten komen aldaar voort, zonder dat dezelve eenige enting behoeven te ondergaan; het is waar, dat zij over het algemeen niet keurig van smaak zijn. Kastanjes en vijgen zijn er in overvloed; maar de wijn wordt boven alles geprezen, als zijnde vol vuur. Daar valt ook rijst, gierst en gom. De Mingreliers kweeken geen vlas meer, hetwelk, ten tijde van *Herodotus* en van *Strabo*, den Colchidiers de grondstof tot eene gewigtige fabricatie opleverde, waarvan *Chardin* nog de overblijfselen waargenomen heeft. Het eenige voorwerp, waaraan zij nog eenige zorg besteden, is de bijen-teelt. De honig, in eenige streken, alwaar de *azalea-pontica* in overvloed wast, is bitter, gelijk *Strabo* het in zijnen tijd reeds heeft opgemerkt. Aan genen kant van den Phasos, in Gurie, vond *Xenophon* eene soort van honig, welke degenen, die daarvan aten, in razernij bragt, een uitwerksel, dat *Plinius* toeschrijft aan den rhododendron, een heester, overvloeijende in de bosschen, waarin de bijen gaarne zwermen.

De vorst van Mingrelie voert den titel van *Dadian*, of meester der zee, ofschoon hij geene enkele visschers pink bezit. Gewoonlijk zwerft hij, met zijn gevolg, van landstreek tot landstrek rond, en zijne legerplaats, het verblijf van losbandigheid, is ook, volgens het door *Lagoria* daarvan geschetste tafereel, dat der ellende.

Eene ontzaggelijke bergkloof, die zich van het zuiden naar het noorden uitstrekt, scheidt de Mingreliers van de Suanen, een volk, dat, in de nabijheid van den Elbour, de laatste bergtop van den Caucasus, zijn verblijf houdt. De Suanen, een naam, die, in hunne taal, inwoner der hooge gebergten beteekent, zijn tegenwoordig een vrij volk, en hebben geene andere overeenkomst met de Georgiers dan die van den tongval. Niets evenaart hunne onzindelijkheid, roofzucht en hunne bekwaamheid in het behandelen der wapenen.

Reeds tijdens het Bijzantynsche Rijk gevreesd, verwerven zij zich nog heden eenen naam door hunnen wilden moed; eene groote en voordeelige gestalte brengt misschien tot die vrees inboezemende eigenschap bij. Zij verstaan de behandeling van den snaphaan bij uitnemendheid, kunnen buskruid maken en alle soorten van wapenen vervaardigen; hunne mijnnen leveren hun de noodige materialen daartoe op. Men heeft lood, koper, mitsgaders gouden en zilveren vazen en hals-ketenen bij hen gevonden.

De Abazen of Abasgiers wonen, hooger dan de Suanen en de Mingreliers, in het westelijk gedeelte van den Caucasus, deels aan de oevers der Zwarte zee, alwaar verscheiden havens en sterkten, die voormaals aan de Turken behoorden, gevonden werden, deels omstreeks den oorsprong der rivier de Kuban.

De Abazen zijn welgemaakte, geharde en vlugge barbaren; een eirond aangezigt, een aan de zijden ingedrukt hoofd, korte kin, groote neus en donker kastanje-bruin haar zetten hun een zeer opmerkelijk nationaal aanzien bij. Zij spreken eene bijzondere taal. Sommigen, vreedzame zwerfbenden, dolen in de eiken- en olm-bosschen, welke het land bedekken, rond; anderen generen zich eenigzins met den landbouw; allen zijn geneigd tot roof en verkoopen elkander aan den slavenhandelaar. Abazia is over het algemeen met bosch bedekt, waarin de warmte en vochtigheid eenen even zoo overvloedigen plantengroei veroorzaken als in Amerika. De lianen verdrukken aldaar de boomen onder hunne door elkander gestrengelde loten.

(*Het vervolg hierna.*)

SCHEEPSBERIGTEN.

STRAAT-SUNDA.

Ingezeild.

Mei 29—Amerik. schip *Brilliant*, S. Barton, van Rio de Janeiro den 10den maart, naar Batavia.

Doorgezeild.

Mei 29—schip *Helen*, J. Gordon, van Batavia, naar Anjer, passagier: de heer F. W. Crone.

Mei 30—Eng. schip *Elvea*, R. H. Smith, van Sinkapoer, naar Londen.

BATAVIA.

Aangekomen.

Mei 30—schip *Marquis of Hasting*, G. Ingram, van Samarang den 27sten mei, passagiers: de heeren MacGillavrij en familie, Smissaert en familie, J. Johannis, en mevrouw de weduwe Boij.

Mei 31—schip *Laju*, T. W. E. Lange, van Socrabaija den 23sten mei, passagier: de heer Baud.—Amerik. schip *William*, J. H. Gillis, van Mocha den 27sten maart.—brik *Harriet*, G. White, van Samarang den 29sten mei.

Vertrokken.

Mei 31—Zr. Ms. korvet *Zwaluw*, 2de luitenant J. Boerhaven, naar Soerabaija, met Zr. Ms. troepen, passagiers: luitenant ter zee der 1ste klasse Muller en vrouw.

Schepen liggende ter reede.

Zr. Ms. fregat *Melampus*; schepen Handel Maatschappij, Baron van der Capellen, Marij en Hillegonda, Jessij, Minerva, Buitenzorg, Middelburg, Marquis of Hasting, Laju; brikken Bencoolo, Clara Henrietta, A. B. C., Willem, Harriet; schoeners Transfer, Herman Willem Daendels, Susanna — Eng. schepen Huskisson, Grenada, Loretta, James Colvin, Sir Charles Forbes; brik Oscar. — Amerik. schip William; brik Cornelia. — Chinesche jonken Hokgoan, Hokhien, Hongband.

SAMARANG.

Aangekomen.

Mei 25—brik *Philotax*, W. W. Boijle, van Batavia, passagiers: de heeren C. Hultman en W. Munro.

Mei 26—schip *Laju*, T. W. E. Lange, van Soerabaija, passagier: de heer Donnevan.

Vertrokken.

Mei 26—Arab. schip *Machbarie*, Said Mohamat Bin Hamit Alhadat, naar Grissee.—schip *Marquis of Hasting*, G. Ingram, naar Batavia, passagiers: de heeren en mevrouwen MacGillavrij en 3 kinderen, Smissaert en 2 kinderen en de jongheer Rauws en de heer J. Johannis.—Arab. brik *Marzoek Atteetela*, Sech Alie Bin Achmat Hodedie, naar Japara.

SOERABAIJA.

Aangekomen.

Mei 25—Zr. Ms. korvet *Anna Paulona*, luitenant der 2de klasse M. Stuart, van Banjoewangie den 19den mei.

Vertrokken.

Geen.

Schepen liggende ter reede.

Zr. Ms. fregat *Dageraad*; korvet *Anna Paulona*; brik *Siwa*; kanonneerbooten *No.* 14 en 15; schepen Oeij Sinjo, Mastora, Esperance, Anna Augustina; brikken Sheva, Kampar, De Twee Gebroeders, Anna Henriette; schoener Anna, Cecilia; kotter Dolphijn; bark Radjawalie.—Eng. schip Midas.—Chinesche wankang Henkit.

ADVERTENTIEN.

De Resident van Batavia maakt mits deze, ingevolge verkregene autorisatie bekend, dat op zaturdag den 2den juni aanstaande, ten 10 ure 's ochtends, aan het lokaal der Beurs, zullen worden verkocht, eene hoeveelheid van

4 à 5000 pikels alhier liggend Banka's tin, en eene partij koperen bonken;

en zulks op zoodanige voorwaarden, als ten dage der verkooping zullen worden bekend gemaakt.

BATAVIA, den 30sten mei 1827.

De Resident voornoemd,
VAN HOGENDORP.

—De Resident van Batavia maakt mits deze, ingevolge verkregene autorisatie, bekend, dat door hem eene inschrijving is geopend voor de publieke uitbesteding, door den ingenieur, van de vernieuwing van een gedeelte der schoeijing langs de groote rivier, bij de oostzijdsche pakhuizen, en het herstellen van eenige roeden uitgeweken schoeijing langs de losplaats te Batavia; wordende de gegadigden naar dit werk uitgenoodigd, om hunne billetten van inschrijving, voorzien van een aanduidend opschrift, voor of op den 9den dezer maand, wanneer deze inschrijving zal gesloten worden, ten zijnen bureele intezenden; zullende deze uitbesteding ten overstaan van hem Resident geschieden, door den ingenieur der civiele gebouwen en werken te Batavia, bij wien het bestek en de conditien van dit werk inmiddels ter visie ligt.

BATAVIA, den 1sten juni 1827.

De Resident voornd.
VAN HOGENDORP.

—De Resident van Batavia maakt hiermede bekend, dat de bazaar Kadaoung in de afdeeling Krawang, ingevolge art. 17 der algemeene pachtvoorwaarden, op vrijdag den 8sten dezer, des ochtends ten 10 ure, aan het residentie kantoor in de stad, ten perieulum van den, van deze pacht, door den landraad te Krawang, vervallen verklaarden pachter *Mochamad Alie Abdul Ganie* en zijne borgen, op nieuw publiek aan den meestbiedenden zal worden verpacht, en zulks voor het nog overig gedeelte des loopenden jaars, ingaande met den 15den dezer, en op de bestaande en ten dage der verpachting nader aftelezen voorwaarden, van welke de bekendmaking heeft plaats gehad, bij gelegenheid der algemeene verpachting, op den 27sten december 1826.

BATAVIA, den 1sten juni 1827.

De Resident voornd.
VAN HOGENDORP.

—De Resident van Soerabaija brengt ter kennis van de in en opgezetenen, dat de belasting op de vaste en onroerende goederen, in die residentie gelegen, over het loopende dienstjaar 1827, zal worden geheven op denzelfden voet en taxatie, als voor het jaar 1825 heeft plaats gehad, met deze uitzondering nogtans, dat die belasting, in stede van een half pCt. op de waarde der vaste goederen, voortaan, naar aanleiding van de resolutie der Indische Regering, in dato 11 april l. l. no. 5, zal moeten bedragen een ten honderd; — zullende tot de ontvangst worden gevaceerd te Soerabaija, aan het kantoor van den kollecteur der landelijke inkomsten en te Grissee, aan het kantoor van den assistent resident, gerekend van primo juni aanstaande tot en met ultimo october daaraanvolgende, van 's morgens 8 tot des namiddags 1 ure.

SOERABAYA, den 21sten mei 1827.

De Resident voornoemd,
BESIER.

—De Resident van Soerabaija, als daartoe door den directeur van 's lands producten en civiele magazijnen bij missive de dato 14 dezer no. 370 gemagtigd, maakt mits deze bekend, dat ten zijnen kantore, op zaturdag den 9den juni aanstaande, inschrijvings billetten of mondelinge aanbiedingen zullen worden ontvangen voor de levering in 's lands pakhuis alhier, van

50 nieuwe halve leggers
50 „ heele amen, en
100 „ halve „
En voor de reparatie van
50 heele leggers
250 halve „
80 heele amen
50 halve „
30 ankers

In beide gevallen met of zonder de daartoe benoodigde materialen, hetwelk door den inschrijver duidelijk zal moeten worden bekend gesteld.

SOERABAIJA, den 26sten mei 1827.

De Resident,
BESIER.

—De fungerend onder-inspecteur der eerste groote militaire afdeeling maakt bij deze bekend, dat ten gevolge van de, bij besluit van Zijne Excellentie den Heer Luitenant Gouverneur Generaal, d. d. 19 mei jl. no. 11, verleende autorisatie, aan de meestbiedenden, bij publieke veiling, zal worden verkocht een gouvernements erf, thans bewoond door den zieken trooster *J. van Kuik*, gelegen in de noord westzijde van Weltevrede, aan en tegen den grooten weg, gaande van de Sluisbrug naar den Schouwburg, houdende eene oppervlakte van 111 vierkante roeden en 111 vierkante voeten, voorzien van een woonhuis en twee bijgebouwen, zullende de dag van verkooping nader worden bekend gemaakt, en het den kooper vrijstaan den koopschat in koper te kunnen voldoen; — alles volgens de bestaande conditien, welke dagelijks, van heden af, aan het vendu kantoor, als ook ten zijne bureele op Weltevrede, kunnen worden gelezen.

De fung. onder-inspecteur voornoemd,
OOSTHOUT.

VASTGESTELDE PRIJZEN.

	BATAVIA.		SAMARANG		SOERABAIJA.	
	guld.	*cents.*	*guld.*	*cents.*	*guld.*	*cents.*
Tarwen brood de 14 oncen.	„	25	„	30	„	33½
Varkens-vleesch het katje.	„	26½	„	50	„	32
Ossen-vleesch het pond. . .	„	20	„	16	„	16

MARKTPRIJZEN.

	BATAVIA.		SAMARANG.		SOERABAIJA.	
	guld.	*cents.*	*guld.*	*cents.*	*guld.*	*cents.*
Klapper-olie per takker of 33 bottels.	7	„	11	50	6	„
Katjang-olie dito dito. . .	6	„	9	90	6	„
Dempel-olie per pikel. . .	„	„	28	„	26	„
Rijst per koijang.	70	„	110	„	100	„
Idem per gantang.	„	40 a 45	„	51	„	22
Brandhout de vadem van 18 voeten op 6	12	„	12	„	10	„

VENDU-DEPARTEMENT.

Op zaturdag den 2den juni 1827.
des morgens ten 10 ure.

Aan het lokaal der beurs, voor rekening van het Gouvernement, van circa 5000 pikols banka's tin en eene partij koperen bonken.

Op dingsdag den 5den juni 1827.

Voor het negotiehuis van de heeren *Ferwerda* en *Co.*, van spiegels, schilderijen, een forte piano, ordinair schrijf en post papier, potlooden, bordpapier, velerhande soorten van hollandsche schuijers, stoffers, boenders, wijn en bier glazen, koppen met divisen, eenige fraaije boeken, mans en vrouwen schoenen, mutsen, eau de cologne, alsmede een zeer goede reiswagen en eenige gouden horologien, etc.

Op woensdag den 6den juni 1827.

Voor het negotiehuis van de factorij der Nederlandsche handel-maatschappij op de groote rivier, van tapijten, sprijen, shawls, mahonijhouten meubelen, glas, ijzer, blik en messen, vorken, hoeden, windsor zeep, mineraal-water, bier, boter, kazen, keukenzuren, jenever, meel en verschillende andere provisien.

Op donderdag den 7den juni 1827.

Voor het negotiehuis van de heeren *Thompson*, *Roberts* en *Co.*, van batiksche sarongs, hoofddoeken, sundangs, koffijmolens, diverse ijzerwaren, eau de cologne, lavender, roozenwater, salade olie, traan, groene katjang, salpeter, buffelhuiden, glaswerk, zijden zakdoeken, coralijnen halssieraden, ceijlonsche juwelen, diverse fransche fijne wijnen, jenever en eene groote partij fraaije hollandsche werken.

Op vrijdag den 8sten juni 1827.

Voor het huis van *T. Alexanders*, op de Voorrij, voor rekening des boedels van wijlen den heer *Johannes Jeronimus Anthonijs*, van huismeubelen, juweelen, goud- en zilverwerken, enz., voorts de volgende lijfeigenen, als: *Moena*, kindermeid en *Peesang* huismeid.

En precies te 11 ure.

De volgende vastigheden, voor rekening van *M. Blokkert*.

No. 1. Zeker erf, bebouwd met een steenen pedak met pannen gedekt, staande en gelegen binnen deze stad, aan de oostzijde van de groote rivier, in het blok F 1, sub no. 1, bij de verponding doorloopende onder no. 4669.

No. 2. Zeker erf, bebouwd met een steenen pedak staande en gelegen buiten deze stadspoort Diest, in de zuidwester voorstad, in het westerveld het 3 deel van het blok O, sub no. 38 C, bij de verponding doorloopende onder no. 4670.

No. 3. Zeker erf, bebouwd met een steenen pedak met pannen gedekt, staande en gelegen binnen deze stad aan de oostzijde van de groote rivier in het blok E, sub no. 1, bij de verponding doorloopende onder no. 4671.

Voor rekening van den heer *C. J. Boers*.

Zeker erf, bebouwd met een steenen huis met pannen gedekt, staande en gelegen binnen deze stad aan de westzijde van de groote rivier, in het blok C, sub no. 50, bij de verponding doorloopende onder no. 1751.

Alsmede het huis op het Koningsplein, bewoond door den heer *G. Letourneur*, zijnde de voorwaarden ten vendukantore te lezen.

Op zaturdag den 9den juni 1827.

Voor een huis in de Koestraat, van diverse bijwege van executie achterhaalde goederen, fraaije huismeubelen, slaven, wagens, paarden, padie, zilver- en goudwerken, enz.

VERKOOP VAN GOEDEREN.

M. J. Ketir biedt te koop aan verscheidene soorten van piano forte's en muziekwerken.

—Op vrijdag den 22sten juni aanstaande, zal door de wees- en boedelkamer alhier, publieke verkooping worden gehouden van de ondervolgende vastigheden, voor rekening van de natemelden boedels, als:

Voor rekening van de weeskamer te Batavia, als administrerende den boedel van wijlen *A. L. Oechler.*

Een ledig erf, gelegen aan de noordzijde van het spruitje van de Tawang, wijk litt. A, no. 20.

Voor rekening des boedels van wijlen *H. J. van der Werff.*

Een stuk land, met een daarop staand steenen met pannen gedekt huis en bijgebouwen, gelegen buiten en bewesten deze stad, aan de noordzijde van den weg naar Bodjong, wijk litt. F, no. 595.

Voor rekening des boedels van wijlen den chinees *Tan Tjieng-lèn.*

Een steenen met pannen gedekt huis en erf, staande en gelegen in de chineesche kampong alhier, aan de oostzijde van de straat Gang-Tenga, wijk litt. M, no. 487.

SAMARANG, Namens de wees- en boedelkamer voornd.
den 24sten mei 1827. *De waarnemend secretaris,*
B. G. SARTORIUS.

HUWELIJKEN.

Getrouwd, M. C. LANS,
BANDA, met
den 11den maart 1827. G. H. J. RAROUW PENECE.

GEBOORTEN.

Heden beviel zeer voorspoedig van een' welgeschapen zoon, vrouwe *C. D. A. Elias*, geboren *Scholten van Aschat.*

BATAVIA, *den 29sten mei 1827.*

—Heden beviel gelukkig van een' welgeschapen zoon *L. Saugai*, geliefde huisvrouw van

WELTEVREDE, *1 juni 1827.* VAN KRAAIJENOORD.

STERFGEVALLEN.

Heden overleed, tot onze groote droefheid, ons op den 2den januari jl., geboren dochtertje.

PALIMANANG, L. VITALIS.
den 21sten mei 1827. F. H. VITALIS, geb. *Bieman.*

NAGELATEN BOEDELS.

Pro Deo.

Krachtens gepronuncieerde vonnissen bij den raad van justitie alhier, worden alle crediteuren in de insolvente boedels van wijlen *H. J. F. le Grand* en *L. Leutner*, bij deze opgeroepen, om de hun toegewezene gelden, onder cautie de restituendo, uit handen van kommissarissen der desolate boedelkamer alhier te ontvangen; welke daartoe, des donderdags van elke week, van des morgens acht tot twaalf ure, zullen vaceren, terwijl bij nalatigheid hier in zal worden gehandeld conform artikel 16 van het provisioneel reglement op de administratie der desolate boedels in Nederlandsch Indië.

Namens de desolate boedelkamer.
SOERABAIJA, *De Secretaris,*
den 22sten mei 1827. ARRIENS.

—Krachtens gepronuncieerde vonnissen bij den Raad van Justitie te Samarang, worden alle crediteuren in den gecedeerden insolventen boedel van *Johannis Wilhelmus de Jonker*, en de insolvente boedels van *Louis Chasteau*, van wijlen *Martinus van der Werff*, *J. Mariar*, *Johannes Cramer*, *W. S. Hammond* en *Fredrik Kersting*, opgeroepen, om de hun toegewezen gelden, onder cautie de restituendo, te komen ontvangen, ter secretarie der desolate boedelkamer alhier, terwijl bij nalatigheid, hierin zal worden gehandeld, als bij art. 17. van het provisioneel reglement op de administratie der desolate boedels in Nederlandsch Indië is voorgeschreven.

Namens de desolate boedelkamer.
SAMARANG, *De waarnemend Secretaris,*
24 mei 1827. B. G. SARTORIUS.

—De weeskamer te Samarang roept bij deze elk en een iegelijk op, die iets te vorderen heeft van, dan wel verschuldigd is aan de boedels van wijlen *A. C. Kool* en *T. H. van der Werff*, om daarvan aangifte of betaling te doen, binnen den tijd van drie maanden, gerekend van heden.

Namens de weeskamer,
SAMARANG, *De waarnemend Secretaris,*
24 mei 1827. B. G. SARTORIUS.

—De weeskamer te Soerabaija roept bij deze elk en een iegelijk op, die iets te vorderen heeft van, dan wel verschuldigd is aan de boedels van wijlen den gepensioneerden kapitein *A. Everlaa*, den gepensioneerden loods *G. Upekman* en den particulieren zeevarende *W. Macdonald*, om daarvan aangifte of betaling te doen, binnen den tijd van drie maanden, gerekend van heden. Namens de weeskamer,
SOERABAIJA, *De secretaris,*
den 26sten mei 1827. ARRIENS.

—De desolate boedelkamer te Batavia roept de crediteuren in de door haar geadministreerde en krachtens respective vonnissen van den Raad van Justitie alhier reeds lang verevende insolvente boedels van wijlen *Nicolaas Pieters*, *Willem George Lamberger*, *Petrus Joseph van Zeeland*, *Fredrik Cornelis Bicker*, *Jacobus de Bruijn* en *Willem Willemsen*, bij deze op, om de in die boedels nader ingekomen en hun bij verdeeling, overeenkomstig gedachte vonnissen, toegewezene gelden, binnen den tijd van negen weken, gerekend van heden, onder cautie de restituendo, ter secretarie van welmelde kamer te komen af halen, terwijl bij nalatigheid hieraan, met die gelden, achtervolgens het bij art. 17 van het provisioneel reglement op de administratie der desolate boedels in Nederlandsch Indië voorgeschrevene, zal worden gehandeld.

Op last van de desolate boedelkamer voornoemd.
BATAVIA, *De Secretaris,*
2 juni 1827. FOCQUIN.

POST-KANTOREN.

BATAVIA.

Wordt ter kennis van het publiek gebragt, dat aan het postkantoor te Batavia, paketten voor brieven geopend zijn, om te worden verzonden:

naar	schip	kapitein
Amsterdam,	*Ned. schip Clara Henrietta*,	Fuchs.
Rotterdam,	*dito brik Willem*,	M. Schaap.
Nederland,	*Eng. schip James Colvin*,	J. Pritchard.
Idem,	*dito dito Grenada*,	Fracy.
Antwerpen,	*dito dito Sir Charles Forbes*,	A. Dutheu.
Idem,	*dito dito Huskisson*,	A. Petrie.
Idem,	*dito brik Oscoe*,	Stewart.
Sinkapoer,	*dito schip Loretto*,	W. Thompson.
Padang,	*Ned. praauw Pandjajap*,	Oekoe Maliem.

Het paket brieven voor Nederland, met kapt. *M. Schaap*, voerende de brik WILLEM, zal op zaturdag den 2den juni, voor twaalf ure, worden gesloten.

BATAVIA, *De Postmeester,*
den 31sten mei 1827. P. A. BIK.

SAMARANG.

Wordt bij deze aan het publiek bekend gemaakt, dat aan het postkantoor te Samarang, paketten voor brieven geopend zijn om te worden verzonden:

naar	schip	kapitein
Trenganoe,	*Maleische toop*,	Sale.
Idem,	*dito brik Zeehond*,	Intje Oog.
Idem,	*Chineesche toop*,	Tan Iseeng.
Riouw,	*Maleische toop*,	Malim Sultan.
Idem,	*Boegineesch vaartuig*,	Mochamat Taeep.
Riouw en Siam,	*dito toop Kimtjingwat*,	Tan Seenglo.
Idem,	*dito toop Kimsoenwat*,	Ko Ghoe.
Pontianak,	*Arab. schip Fatalkair*,	Sech Achmat.
Idem,	*Maleische pantjallang*,	Anakoda Alie.
Idem,	*dito toop*,	Hadjie Smaeel.

SAMARANG, *De Resident,*
den 25sten mei 1827. H. J. DOMIS.

VERTREKKENDE SCHEPEN.

Vracht naar Nederland met het snelzeilend brikschip CLARA HENRIETTA, gevoerd door kapitein *J. B. Fuchs*; adres ten kantore van *Brouwer*, *Nolthenius* en *Co.*

BATAVIA, *28 mei 1827.*

VERSCHILLENDE BEKENDMAKINGEN.

GROOT CONCERT VOCAAL EN INSTRUMENTAAL, hetwelk door de gezamenlijke heeren liefhebbers der toonkunst, zal worden gegeven, op DONDERDAG DEN 7DEN JUNI aanstaande, in een der zalen van het lokaal de Harmonie, daartoe door heeren directeuren aan hen voor dien avond afgestaan.

Het Programma, benevens de tijd en plaats tot het afhalen der bewijzen van toegang, zal nader worden bekend gemaakt; zijnde de prijs dezer laatsten gesteld:

voor een heer *f* 5:—
„ eene dame *f* 3:—

—Te huur, het wel en gemakkelijk ingerigt kantoor en pakhuis, thans bij de ondergeteekenden in gebruik, gelegen op de groote rivier, naast het gebouw gehuurd door de Factorij der Nederlandsche Handel Maatschappij, strekkende zich van achteren uit tot aan de kleine malacca straat, hebbende van voren aan de rivier eene goede loods en zijnde zeer geschikt om in hetzelve den handel hetzij in het groot hetzij gedetailleerd te drijven.

BATAVIA, *23 mei 1827.* COLVILLE en Co.

—HÔTEL RYSWYK. *B. B Douwes* berigt hiermede, dat hij onder bovenstaande benaming, in het van ouds gerenomeerd Hôtel Paijan, Logement en rijtuigverhuurderij heeft opgerigt; de goede inrigting en welgelegen woning stelt hem in de gelegenheid, om heeren reizigers en ieder, die hem met deszelfs gunst gelieven te vereeren, alle die gemakken te bezorgen, welke bij eene prompte en honnette bediening zouden kunnen verlangd worden.

Ook is bij hem tafel en inwoning per maand te bekomen.

—Te huur, een steenen huis op Noordwijk, bij
HINDERMEIJR.

—Te huur, een huis op Parapatan; te bevragen bij *W. H. Medhurst.*

—*LIM LOSING* voornemens zijnde naar China te vertrekken, verzoekt een ieder, die uitstaande zaken met hem mogt hebben, binnen den tijd van eene maand, na dato dezer, met hem te komen afrekenen; wordende tevens degenen, voor wien hij zich als borg heeft gesteld, verzocht zich van andere borgen te voorzien.

SAMARANG, *23 mei 1827.* LIM LOSING.

—Te koop of te huur, een huis in de Prinsenlaan, adres bij *van Teijlingen Tielen* op Tanabang.

—Iemand genegen zijnde om, op Kramat, een klein gemeubileerd huis in huur af te staan, gelieve daarvan opgave aan 's lands drukkerij op kantoorbaroe te doen.

TE BATAVIA TER LANDS DRUKKERIJ.